

Nr 584

Av herr **Hedström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 69, angående upprustning av forskning, försök och högre undervisning på jordbruks- och trädgårdsområdena.

(Lika lydande med motion nr 686 i Andra kammaren)

Inledningsvis må framhållas att den egendom som står till husdjursförsökens förfogande i Öjebyn är mycket lämplig för detta ändamål. Av SOU 2/1960 s. 313 framgår bl. a. att Öjebyn av utredarna ansetts vara den försöksgård i Norrland, som bäst lämpar sig för husdjursförsök i så stor skala det här kommer att bli fråga om.

Avsevärda kostnader har redan lagts ner i Öjebyn och för att fullständiga försöksutrustningen där skulle krävas en ringa del av det kapital, som erfordras för att uppföra en helt ny anläggning vid Röbbäcksdalen. Öjebys försöksgård har hittills icke kunnat utnyttjas till fullo på grund av medelsbrist, vilket i betydande grad försenat eller omöjliggjort den verksamhet, som från början avsågs. En förflyttning av försöksgården till Röbbäcksdalen, med de omställningssvårigheter detta innebär, skulle ytterligare fördröja arbetet.

Om de medel, som man räknar med att ställa till förfogande för husdjursförsök i Norrland, huvudsakligen komme att användas för direkta försök, skulle betydligt snabbare resultat kunna påräknas.

Med nuvarande utveckling inom jordbruket och husdjurskötseln är det av stor ekonomisk betydelse att försöksresultaten snabbast möjligt ställes till förfogande. Bristen på försöksresultat är särskilt beklaglig med tanke på den framtida produktionsplaneringen i det norrländska jordbruket. En omfattande nyplanering av jordbrukets byggnadsbestånd pågår, och resultaten från allsidiga husdjursförsök vore här till god nytta, både när det gäller valet av djurslag och byggnadernas utformning. För att undvika ödesdigra ekonomiska misstag är det sålunda av största vikt att exempelvis lönsamheten av olika djurslag snabbt klarlägges försöksmässigt.

Växtodlings- och husdjursförsökens förläggande till samma gård synes ha blivit ett tungt vägande skäl för verksamhetens förflyttning till Röbbäcksdalen. De båda försöksgrenarna kan dock mycket väl drivas på olika platser utan att resultaten äventyras. För husdjursförsökens del är den viktigaste förutsättningen förutom djurmaterialet, lämpliga byggnader och säker tillgång på inom försöksområdet aktuella fodermedel. I Öjebyn fin-

nes redan byggnaderna, och förutsättningarna att få fram fodret synes vara minst lika goda som på andra håll inom det aktuella området. De omfattande växtodlingsförsöken vid Röbbäcksdalen torde också komma att försvåra anskaffandet av tillräckligt stora och enhetliga kvantiteter fodermedel. Likaså torde den arealkrävande betesförsöksverksamheten i alltför hög grad inkräkta på växtodlingsförsöken under förutsättning att den bedrivs i avsedd och tillräcklig omfattning. Det bör också framhållas att de oftast långvariga husdjursförsöken inte annat än i undantagsfall kan utnyttja de förhållandevis små och oenhetliga fodermängder, som erhålles från växtodlingsförsök. Det synes också vara så att husdjursförsöken lämpligast baseras på fodermedel, som så långt möjligt hämtas från en gård, där växtodlingen kan planeras och bedrivs efter samma principer, som vid praktisk jordbruksdrift. Möjligheterna därtill är utan tvekan större vid Öjebyn än vid Röbbäcksdalen.

För verksamhetens administration torde kostnaderna bli i stort sett desamma oavsett vilket av de båda alternativen man väljer. I fråga om lönekostnader för försökspersonalen torde heller inga skillnader föreligga, då personalen blir densamma oavsett var verksamheten förlägges.

De synpunkter som här framförts i fråga om husdjursförsöken gäller i stort sett även trädgårdsförsöken.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att husdjurs- och trädgårdsförsöken avseende norrlandslänen i likhet med vad tidigare varit fallet förläggas till Öjebyn.

Stockholm den 5 april 1961

Uno Hedström

Jakob F. Grym

E. Hj. Nyström